

HET GRONDWET SPEL

NOVEMBER 2014 - POLITIEK IN PRAKTIJK #6

ProDemos Huis voor democratie en rechtsstaat

DOCENTENHANDLEIDING

DE WERKVORM IN HET KORT

In de grondwet staan de belangrijkste spelregels van ons land. In deze werkvorm maken leerlingen in groepjes zelf een grondwet van tien artikelen.

WAT HEB JE NODIG?

- ✦ Voor ieder groepje een lijst met grondwetsartikelen
- ✦ Voor ieder groepje een groot blad papier en stiften.

LEERDOEL

Leerlingen maken kennis met artikelen uit de Nederlandse grondwet. En ze leren dat niet ieder land dezelfde grondwet heeft. Na afloop weten ze welke artikelen er in de Nederlandse grondwet staan, en kunnen ze beargumenteren welke artikelen zij belangrijk vinden.

HOE LANG DUURT HET?

30-45 minuten

DE WERKVORM STAP VOOR STAP

1. Verdeel de klas in groepjes van maximaal 5 leerlingen.
2. Elk groepje krijgt een lijst met grondwetsartikelen:
 - Een aantal artikelen staat daadwerkelijk in de Nederlandse grondwet.
 - Andere artikelen hebben vroeger in onze grondwet gestaan.
 - Er zijn ook artikelen die verzonnen zijn of afkomstig zijn uit andere landen.

De artikelen in de lijst zijn vereenvoudigde weergaven van echte artikelen.
3. Elk groepje krijgt de opdracht om uit de lijst met artikelen een grondwet van 10 artikelen samen te stellen, zoals zij die het liefst zouden zien. De gekozen artikelen schrijven ze op het grote blad papier.
4. Vraag een voor een de groepjes naar voren om hun grondwet te presenteren en toe te lichten.
5. Bespreek daarna de verschillende grondwetten. Zijn er grote verschillen tussen de grondwetten? Welk artikel hebben alle groepjes gekozen? Welke artikelen staan ook echt in de Nederlandse grondwet? Welke artikelen uit de grondwet kunnen met elkaar botsten?

NABESPREKING

Leerlingen mogen hun eigen ideale grondwet samenstellen. Er zijn in deze opdracht dus geen goede of foute antwoorden.

Bespreek met de leerlingen wel de consequenties van de door hen gekozen artikelen. Bijvoorbeeld: een groepje kiest het artikel 'Bij verkiezingen moet je altijd vertellen op wie je gestemd hebt'. Vraag daarop door. Waarom hebben ze voor dit artikel gekozen? Wat is er goed aan? Wat kan er gebeuren als je altijd moet vertellen op wie je gestemd hebt? Wat kan een nadeel zijn van dit artikel?

Dit zijn de artikelen die in de Nederlandse grondwet staan:

- Mannen en vrouwen zijn gelijkwaardig.
 - Je mag zeggen wat je vindt.
 - De koning moet zich houden aan de wet.
 - Alleen de staat mag geweld gebruiken.
 - Je mag schrijven wat je wilt.
 - Je mag geloven wat je wilt.
 - Iedere burger van 18 jaar of ouder mag stemmen.
 - Je hebt recht op privacy: je persoonlijke gegevens zijn beschermd.
 - Je kunt alleen gestraft worden voor iets dat volgens de wet verboden is.
 - Iedereen mag een vereniging oprichten.
 - De doodstraf is niet toegestaan.
-